

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

Kraków, dnia 30 października 1934 r.

TREŚĆ:

Pozycja.	Str.
105. Naprawa materiału przeciwigazowego	254
106. Ubezpieczenie mienia instytucji państwowych	255
107. Skup i zastaw obligacji Pożyczki Narodowej w wypadkach losowych	256
108. Księga Pamiątkowa Ucznia - Żołnierza	257
109. Zbieranie składek wśród dziatwy i młodzieży szkolnej	258
110. Nabywanie spirytusu na cele naukowo-laboratoryjne	259
111. Roboty budowlane	260
112. Dochodzenia statystyczne	261
113. Badania lekarskie nowowstępujących uczniów	261
114. Zaliczanie do uposażenia czasu urlopów bezpłatnych	262
115. Legalizacja aktów i dokumentów, sporządzonych w Z. S. R. R.	263
116. Tablice urzędowe i tytulatura Inspektoratów Szkolnych	264
117. Wynagrodzenie kontraktowych nauczycieli religii	265
118. Egzamin praktyczny kontraktowych nauczycieli publicznych szkół powszechnych	266
119. Praca Komisji Porozumiewawczych w r. szk. 1934/35	267
120. Rejony i plan ognisk metodycznych	268
121. Konkursy	272
122. Komunikaty	274
123. Dział nieurzędowy:	
Radjo a praca szkolna i społeczno-oświatowa	282

Nr. O. 18.149/34.

Kraków, dnia 25 lipca 1934 r.

Do

**Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących,
zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Inspektorów Szkol-
nych w Okręgu w sprawie**

naprawy materiału przeciwgazowego.

Na prośbę Kierownictwa Zaopatrzenia Uzbrojenia, oraz wykonywając rozporządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11 lipca 1934 r. Nr. I. WF. 2588/34, podaję do wiadomości, że materiał przeciwgazowy, posiadany przez instytucje państwowe np. szkoły, może być naprawiany w Filji Nr. 1 Głównej Składnicy Uzbrojenia (G. S. U.), Nr. 1, w Zegrzu.

W sprawie wysyłki materiału do naprawy należy uprzednio porozumieć się bezpośrednio z zainteresowanym zarządcą składnicy.

Ceny kosztów naprawy materiału przeciwgazowego są następujące:

a) naprawa maski p-gaz. R. S. C. właściwej (bez pochłaniacza) nieużywanej	1.80 zł.
b) naprawa maski p-gaz. R. S. C. właściwej bez pochłaniacza) używanej	2.60 zł.
c) regeneracja pochłaniacza węglowego z dobrym dzwonem	2.10 zł.
d) naprawa pochłaniacza „S”	0.10 zł.

Pochłaniacze, posiadające dzwony przeżarte przez rdzę i nienadające się do naprawy, wymienione będą w O. W. R. na pochłaniacze dobre, po cenach następujących:

pochłaniacz węglowy zabezp. od wilgoci	3.16 zł.
pochłaniacz węglowy niezabezp. od wilgoci	3.01 zł.
pochłaniacz węglowy o stałym oporze „S”	1.05 zł.

Koszty naprawy materiału p-gazowego pokrywane będą przez instytucje nadsyłające materiał do naprawy na podstawie rachunków Kier. Zaop. Uzbr.

Koszty transportów mat. p-gaz. do naprawy i po naprawie pokrywane będą przez te instytucje, których własnością jest przesyłany materiał.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

Nr. O. 19101/34.

Kraków, dnia 6 sierpnia 1934 r.

Do

**Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących,
zакладów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Inspektorów Szkol-
nych w Okręgu w sprawie**

ubezpieczenia mienia instytucji państwowych.

Na podstawie okólnika Nr. 121 Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 sierpnia 1934 r. Nr. I. Praw. 1021/13/34, podaję do wiadomości poniżej umieszczony okólnik Pana Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 września 1933 r. Nr. 73—33/1 (Nr. 44) w sprawie ubezpieczenia mienia instytucji państwowych i samorządowych, oraz polecam, by — stosownie do wytycznych w tym okólniku zawartych — te obiekty państwowe, które zgodnie z obowiązującymi dotychczas zasadami — są ubezpieczone, były ubezpieczane w publicznych zakładach ubezpieczeń, a nie w zakładach prywatnych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki w. r.*

„Prezes Rady Ministrów.
Nr. 73—33/1.

Warszawa, dnia 15 września 1933 r.
Okólnik Nr. 44.

D o

wszystkich Panów Ministrów w Warszawie
w sprawie

**ubezpieczenia mienia instytucji państwowych
i samorządowych.**

Doszło do mojej wiadomości, że niektóre instytucje państwowe, samorządowe, oraz prywatne przez Państwo subsydjowane, mienie swe ubezpieczają całkowicie lub częściowo w prywatnych zakładach ubezpieczeń.

Związki i instytucje samorządowe, Dyrekcje Lasów Państwowych, zwłaszcza w województwach południowych, szeroko stosują ubezpieczenia w zakładach prywatnych; to samo Kasy Chorych, „Polmin” i cały szereg innych instytucji państwowych lub pozostających pod bezpośrednim nadzorem władz państwowych.

Dążąc do uporządkowania rynku ubezpieczeniowego i uzdrowienia stosunków, panujących w tej dziedzinie, między innymi przez nadanie odpowiedniego znaczenia publicznym zakładom ubezpieczeń, jako z natury rzeczy najbardziej nadającym się do uzgodnienia ich metod postępowania z całokształtem polityki gospodarczej państwa, proszę Pana Ministra o wydanie polecenia ubezpieczenia w publicznych zakładach ubezpieczeń, mienia podlegających Panu Ministrowi instytucji i zakładów państwowych, a ponadto o przedsięwzięcie niezbędnych środków w celu ubezpieczenia w publicznych zakładach ubezpieczeń mienia podlegających nadzorowi Pana Ministra związków, instytucji, zakładów i przedsiębiorstw samorządowych, przedsiębiorstw państwowych, jak również przedsię-

biorstw mieszanych, oraz przedsiębiorstw i instytucyj przez państwo subsydjowanych we wszystkich działach, przez te zakłady prowadzonych, o ile tylko warunki ubezpieczenia w zakładach publicznych nie byłyby mniej korzystne, niż warunki proponowane przez prywatne zakłady ubezpieczeń.

O każdym jednak przypadku możliwości osiągnięcia korzystniejszych warunków w zakładzie prywatnym, niż publicznym, należy niezwłocznie zawiadomić Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń, którego obowiązkiem będzie dopilnowanie, aby publiczne zakłady ubezpieczeń przystosowały swe warunki do istotnych, a uzasadnionych potrzeb rynku ubezpieczeniowego.

Prezes Rady Ministrów: (—) J. Jędrzejewicz“.

107.

Nr. O. 22541/34.

Kraków, dnia 19 września 1934 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Inspektorów Szkolnych w Okręgu w sprawie

skupu i zastawu obligacyj Pożyczki Narodowej w wypadkach losowych.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 8 września 1934 r., Nr. I. R. 7368/34 podaję do wiadomości poniżej umieszczone zarządzenie Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej z dnia 22 sierpnia 1934 r. w sprawie skupu i zastawu obligacyj Pożyczki Narodowej w wypadkach losowych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

„Zarządzenie Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej z dnia 22-go sierpnia 1934 roku w sprawie

skupu i zastawu obligacyj Pożyczki Narodowej w wypadkach losowych.

Na zasadzie § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25. V. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 416) o wydawaniu obligacyj 6 % Pożyczki wewnętrznej, oraz zasadach ich obrotu i w związku z p. 1 lit. 7 obwieszczenia mego z dnia 8 sierpnia 1934 r. o przelewach obligacyj Pożyczki Narodowej — podaję do wiadomości, że skup lub zastaw obligacyj Pożyczki Narodowej zostanie umożliwiony subskrybentom:

- a) w wypadkach całkowitej utraty przez nich środków egzystencji,
- b) w razie zniszczenia ich majątku na skutek klęsk żywiołowych,
- c) w ciężkich wypadkach losowych.

Zezwolenia udzielane będą na podstawie umotywowanych podań, skierowywanych do mnie, przyczem w podaniach należy wymieniać numery i od-cinki obligacyj Pożyczki Narodowej, przeznaczonych do sprzedaży lub zastawu, oraz wyraźnie wskazać, czy petent stara się o skup, czy zastaw obligacyj.

Zgodność przytoczonych w podaniu motywów z faktycznym stanem rzeczy powinna być stwierdzona:

- 1) w podaniach pracowników państwowych, samorządowych, przedsiębiorstw państwowych i samorządowych — przez ich władze służbowe,
- 2) w podaniach pracowników umysłowych prywatnych przez Rady Okręgowe Unji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych,
- 3) w podaniach pracowników fizycznych bezrobotnych — przez Urzędy Pośrednictwa Pracy.

Do stwierdzenia motywów podań we wszystkich wyliczonych wypadkach, jak i w wypadkach niewymienionych, powołane są również lokalne władze administracyjne. Petent więc może w celu otrzymania stwierdzenia zgodności motywów z faktycznym stanem rzeczy odnieść się po opinię albo do wymienionych związków i instytucji, albo do lokalnych władz administracyjnych.

W razie przychylnego załatwienia podania petent otrzyma odemnie za wiadomienie, dokąd winien się udać w celu dokonania sprzedaży lub zastawu obligacji Pożyczki Narodowej. Skup obligacji odbywać się będzie po kursie 96 za zł. 100 — im. wart. plus kupon bieżący — zastaw obligacji po kursie 60 za zł. 100 — im. wart.

(—) *Minkowski.*

Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej“.

108.

Nr. O. 22753/34.

Kraków, dnia 19 września 1934 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Inspektorów Szkolnych w Okręgu w sprawie

Księgi Pamiątkowej Ucznia-Żołnierza.

Dnia 1 września b. r. minął wyznaczony w okólniku Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ. z dnia 11 października 1933 r. Nr. II. S. 6359/33, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego w Nr. 11, poz. 168 z roku 1933, termin nadsyłania przez Dyrekcje i Kierownictwa szkół materiałów, dotyczących się udziału młodzieży w walkach niepodległościowych, do Księgi Pamiątkowej Ucznia-Żołnierza.

Ponieważ wiele szkół nie nadesłało jeszcze swych materiałów, przeto Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 11 września 1934 r., Nr. II. S. 6992/34 przypomina o powyższem i ponownie zaleca Dyrekcjom i Kierownictwom szkół wszelkich typów do-

starczenia materiałów, aby ci uczniowie-żołnierze, których imiona winny być upamiętnione, nie zostali pominięci w „Księdze“.

Komitet Redakcyjny „Księgi Pamiątkowej Ucznia-Żołnierza“ będzie przyjmował materiały od szkół do dnia 1 listopada b. r. Gdyby jednak którakolwiek ze szkół nie zdołała zebrać materiału do wymienionego terminu, należy powiadomić o tem Komitet Redakcyjny, z podaniem informacji o zbieranym materiale, oraz daty ukończenia pracy.

Materiały należy nadsyłać bezpośrednio na ręce sekretarza Komitetu Redakcyjnego, pod nowym adresem: Mag. Zygmunt Żmigrodzki, Warszawa, Filtrowa 68, m. 84 (tel. 8-51-31).

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

109.

Nr. O. 22592/34.

Kraków, dnia 20 września 1934 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Inspektorów Szkolnych w Okręgu w sprawie

zbierania składek wśród dziatwy i młodzieży szkolnej.

Pomimo kilkakrotnego zwracania uwagi Dyrekcji i Kierownictw szkół ciągle jeszcze dochodzą do wiadomości Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego głosy niezadowolonia rodziców z powodu zbyt licznych, a w sumie wysokich czasem składek pieniężnych, zbieranych wśród dziatwy i młodzieży szkolnej, które to składki obciążają nieraz poważnie budżet domowy.

Wobec tego Ministerstwo jeszcze raz przypomina wydane w tej sprawie okólniki, a mianowicie: L. 3947/24/S z dnia 18 czerwca 1925 r. (Dz. Urz. Ministerstwa z r. 1925, Nr. 12, poz. 117), Nr. I. Prez. 7813/30 z 13 stycznia 1931 r. (Dz. Urz. z r. 1931, Nr. 1, poz. 9) i okólnik Nr. 3, (Nr. I. Pol. 4235/33 z dnia 8 stycznia 1934 r. (Dz. Urz. z r. 1934, Nr. 2 poz. 22).

Na podstawie okólnika Nr. 137 Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11 września 1934 r. Nr. II. S. 7418/34 polecam, by Dyrekcje i Kierownictwa zastosowały się do powyższych zarządzeń.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

Nr. O. 23199/34.

Kraków, dnia 20 września 1934 r.

Do**Dyrekcji państwowych szkół zawodowych w Okręgu****w sprawie****nabywania spirytusu na cele naukowo-laboratoryjne.**

W sprawie nabywania spirytusu po cenach ulgowych przez wyższe zakłady naukowe i szkoły zawodowe Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 13 września 1934 r. Nr. I. Praw. 4034/30/34 wyjaśniło, co następuje:

1. Zgodnie z § 180, ust. 1, lit. c) rozporządzenia Min. Skarbu z dnia 10 września 1932 r. (Dz. U. R. P., Nr. 88, poz. 746), wyższe zakłady naukowe i szkoły zawodowe mogą nabywać spirytus po cenie ulgowej, przewidzianej w § 2, lit. c) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 czerwca 1933 r. (Dz. U. R. P., Nr. 46, poz. 361), wyłącznie na podstawie zezwoleń wydawanych przez Ministerstwo Skarbu.

2. Zezwolenia te wydaje Ministerstwo Skarbu na skutek odpowiednich podań, skierowanych do Ministerstwa Skarbu, wnoszonych w drodze służbowej, za pośrednictwem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

3. W podaniach, prócz ogólnej ilości potrzebnego spirytusu, należy podać możliwie dokładnie, w jaki sposób zostaną zużytkowane poszczególne ilości zapotrzebowanego spirytusu.

4. Spirytus, nabyty w powyższy sposób po cenie ulgowej, winien być używany wyłącznie tylko na cele naukowo-laboratoryjne z wyłączeniem jakichkolwiek innych celów, np. gospodarczych zakładu itp.

5. Podania, nieumotywowane należycie, lub wnoszone przez zakłady naukowe, nieobjęte § 2 lit. c) rozporządzenia z dnia 10. VI. 1933 r., będą przez Ministerstwo WR. i OP. bądź pozostawione bez nadania im dalszego biegu, bądź zwracane.

6. W stosunku do szkół zawodowych pozostaje nadal w mocy zarządzenie Ministerstwa WR. i OP. z dnia 7. IV. 1934 r., Nr. III-TP-6956/33, dotyczące zużycia i kontroli spirytusu, nabywanego na cele naukowo-laboratoryjne.

Nadmieniam, że z powyższych ulg nie mogą korzystać pracownie, utworzone przy szkołach powszechnych i przy gimnazjach.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

Nr. O. 23375/34.

Kraków, dnia 21 września 1934 r.

Do

**Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli i szkół zawodowych w Okręgu w sprawie
robót budowlanych.**

W uzupełnieniu zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 kwietnia 1931 r. Nr. I. Prez. 2023/31, ogłoszonego w Dz. Urz. Kuratorjum w Nr. 7, poz. 131 z roku 1931, o sposobie wykonywania robót budowlanych z kredytów pozabudżetowych Ministerstwa WR. i OP., Ministerstwo okólnikiem Nr. 140 z dnia 13 września 1934 r. (I. Bud. 3419/34) wyjaśniło, że wymienione w § 1, ustępie 3 tegoż zarządzenia „zatwierdzenie programu i projektu pod względem potrzeb szkolnych”, zastrzeżone dla kompetencji Ministerstwa, należy rozumieć, jako zatwierdzenie: programu budowy, szkiców i projektów, wymaganych przez Ustawę Budowlaną, oraz zatwierdzanie zmian, projektowanych w czasie wykonywania budowy.

Ponieważ kosztorys stanowi z jednej strony uzupełnienie projektu, z drugiej zaś strony — konkretne dane budżetowe, Ministerstwo WR. i OP. zastrzegło dla siebie zatwierdzenie urzędowego kosztorysu (wraz z urzędowymi cenami) oraz wszelkie w nim zmiany, wprowadzane w czasie wykonywania budowy.

Odnosnie wniosków o potrzebach budowlanych poszczególnych zakładów Ministerstwo wyjaśniło, że wnioski, nadsyłane przez zakłady, Kuratorjum zatrzyma u siebie i przysyłać będzie Ministerstwu w terminach, ustalonych przez Ministerstwo, zestawienia ogólne wraz z wnioskami.

Jedynie wnioski nagłe, wywołane przez siły wyższe lub wypadki, mogą być nadsyłane indywidualnie.

Ministerstwo przypomina, że omawiane zarządzenie obowiązuje przy wykonywaniu robót budowlanych w szkołach wszystkich typów (gimnazjów, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i t. d.), zarówno państwowych, jak prywatnych, korzystających z subwencji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, oprócz robót budowlanych, wykonywanych z kredytów Budżetu Nadzwyczajnego, które prowadzone są według przepisów ogólnych b. Ministerstwa Robót Publicznych.

Celem informowania Ministerstwa o biegu i stanie wykonywanych robót w związku z przekazywaniem potrzebnych kredytów, Ministerstwo

zarządziło, aby protokoły Komitetów Budowy przesyłane były w odpisach do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za pośrednictwem Kuratorjum.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

112.

Nr. O. 24467/34.

Kraków, dnia 13 października 1934 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Inspektorów Szkolnych w Okręgu w sprawie dochodzeń statystycznych.

Przy rozsyłaniu formularzy statystycznych na rok bieżący Główny Urząd Statystyczny w pismach do Kuratorów podaje dokładne instrukcje, dotyczące sposobu wypełniania i zbierania formularzy oraz termin ich nadsyłania zarówno przez szkoły do Kuratorów, jak też przez Kuratorja do Głównego Urzędu Statystycznego i do Ministerstwa WR. i OP.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 26 września 1934 r. Nr. I. Pol. 3661/34 poleciło ściśle przestrzeganie wskazówek, podanych w powyższych instrukcjach. W szczególności Kuratorjum zwróci uwagę na dokładne i poprawne wypełnianie formularzy przez Dyrekcje szkół, korygując wszystkie formularze i ewentualnie odsyłając błędnie wypełnione egzemplarze do poprawienia.

Przy nadsyłaniu skompletowanego materiału do Głównego Urzędu Statystycznego i do Ministerstwa WR. i OP. Kuratorjum będzie ściśle przestrzegało terminów, podanych przez Główny Urząd Statystyczny.

Równocześnie proszę o nadesłanie uwag nasuwających się przy wykonywaniu całości prac zbiorczo-statystycznych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

113.

Nr. O. 26292/34.

Kraków, dnia 22 października 1934 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli i szkół zawodowych w Okręgu w sprawie

badan lekarskich nowowstępujących uczniów.

Doszło do wiadomości Kuratorjum, że nie wszystkie Dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, oraz seminarjów nauczyciel-

skich przestrzegają, by wszyscy nowowstępujący uczniowie byli badani przez lekarzy szkolnych przed egzaminem wstępnym, oraz by przy podziale taks i opłat szkolnych pomiędzy egzaminatorów uwzględniani byli lekarze szkolni.

W związku z powyższem Kuratorjum przypomina rozporządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, ogłoszone w Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 6 z 1918 r., poz. 26 w § 5, że „lekarz szkolny dokonywa ogólnych oględzin lekarskich wszystkich nowozapisanych do szkoły uczniów przed egzaminem wstępnym“.

Dyrekcje winny umożliwić lekarzom szkolnym przeprowadzenie badań przez wyznaczenie i ogłoszenie terminu badań nowowstępującym uczniom.

W sprawie taks i opłat szkolnych obowiązuje rozporządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21. V. 1932 r. Nr. 1 WF — 1833/32 (okólnik Nr. 79, ogłoszony w Dzienniku Urz. Kuratorjum w Nr. 7 poz. 111 z 1932 r.) postanawiające, że przy podziale taks i opłat szkolnych pomiędzy egzaminatorów należy uwzględnić również i lekarzy szkolnych, wynagradzając ich w ten sposób za badanie lekarskie kandydatów do szkół.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

114.

Nr. B. P. 37226/34.

Kraków, dnia 13 września 1934 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, zakładów kształcenia nauczycieli oraz Inspektorów Szkolnych w Okręgu w sprawie

zaliczania do uposażenia czasu urlopów bezpłatnych.

W związku z okólnikiem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 89 z dnia 19. VI. 1934 r. (BP-13711/34) w sprawie przesunięć automatycznych do wyższych grup uposażeniowych, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego Nr. 7 poz. 85, Ministerstwo wyjaśniło dodatkowo okólnikiem z dnia 28/VIII. 1934 r. LBP. 17099/34, że czas urlopu bezpłatnego, udzielonego nauczycielowi w celu pełnienia obowiązków nauczycielskich w instytucjach oświatowych w kraju lub zagranicą, uwzględnia się przy wymiarze uposażenia tego nauczyciela, o ile czas ten będzie uprzednio zaliczony do służby nauczycielskiej w myśl art. 15 ustęp 9 ustawy z dnia 1. VII. 1926 r. o sto-

sunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. z r. 1932 Nr. 104, poz. 873), zmienionej rozporządzeniem z dnia 28/X. 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 660).

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

115.

Nr. B. P. 38106/34.

Kraków, dnia 17 września 1934 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Inspektorów Szkolnych w Okręgu w sprawie

legalizacji aktów i dokumentów, sporządzonych w ZSRR.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, anulując okólnik z dnia 4. X. 1927 r. (Nr. O. Prez. 5980/27) w sprawie legalizowania aktów i dokumentów, sporządzonych w Z. S. R. R. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13, poz. 222), rozporządzeniem z dnia 3 września 1934 r. (Nr. BP. — 16559/34), okólnik Nr. 135, wyjaśniło, co następuje:

Wobec postanowienia art. 14 p. 4 Konwencji Konsularnej polsko-sowieckiej z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35/26, poz. 210), stanowiącego, że „Konsulowie mają prawo uwierzytelniać wszelkiego rodzaju akty i dokumenty, sporządzone przez władze lub osoby urzędowe Państwa wysyłającego lub państwa przyjmującego”, dokument wystawiony na terenie Z. S. R. R., a legalizowany przez Konsula sowieckiego w Polsce, ma tę samą moc dowodową, jak gdyby był legalizowany przez Konsula R. P., rezydującego na terenie Z. S. R. R.

Tego rodzaju konwencyjne postanowienie mieści się w ramach art. 84 K. C. K. P., który wymaga legalizacji przez „osoby do tego szczególnie upoważnione”, za które należy uważać konsulów obcych, upoważnionych do legalizowania dokumentów, pochodzących z ich Państwa, na mocy Konwencji z tem Państwem zawartej.

Akt legalizacyjny obcego konsula, sporządzony zgodnie z postanowieniami konwencyjnymi, zastępuje zatem w zupełności legalizację Konsula R. P. i tak samo jak ona nie wymaga superlegalizacji ze strony Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

Nr. I-16270/34.

Kraków, dnia 3 lipca 1934 r.

Do

PP. Inspektorów Szkolnych w Okręgu**w sprawie****tablic urzędowych i tytulatury inspektoratów
szkolnych.**

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządzeniem z dnia 21 czerwca 1934 r. Nr. BP.-20137/34 wyjaśniło, co następuje:

I. W myśl art. 3, ust. trzeci rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 lipca 1933 r. o organizacji obwodowych władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 389) władzą szkolną I instancji w obwodzie szkolnym jest inspektor szkolny. Inspektorat szkolny, zgodnie z art. 4 powołanego rozporządzenia, jest organem inspektora szkolnego, t. j. urzędem, przy którego pomocy inspektor szkolny załatwia sprawy (patrz § 1, ust. drugi rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 sierpnia 1933 r. o organizacji wewnętrznej obwodowych władz szkolnych (Dz. U. Min. W. R. i O. P. Nr. 11, poz. 163).

II. Pełna nazwa inspektora szkolnego (inspektoratu szkolnego) winna brzmieć zgodnie z rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 14 lipca 1933 r. o podziale okręgów szkolnych na obwody szkolne (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 459): „Inspektor (Inspektorat) Szkolny Warszawski, Brzeski, Nowotarski i t. d., zależnie od nazwy obwodu szkolnego. W obwodach szkolnych miejskich należy do nazwy, jak wyżej, dodać przymiotnik „miejski“. Wtedy nazwa taka będzie brzmieć: „Inspektor (Inspektorat) Szkolny Warszawski Miejski, Krakowski Miejski i t. p. Niestosownem jest używanie różnych innych nazw, jak np.: Inspektor (Inspektorat) szkolny obwodowy, inspektor (inspektorat) szkolny na obwód itd.

III. Co do adresów pism do władz i urzędów szkolnych I instancji, to adresy te winny brzmieć albo: „Do Inspektora Szkolnego“ albo „Do Inspektoratu Szkolnego“ zależnie od charakteru załatwianej sprawy (treść pisma). Z zasady wszystkie pisma winny być adresowane „Do Inspektoratu Szkolnego“; adresu: „Do Inspektora Szkolnego“ należy używać tylko w tych przypadkach, gdy sprawa wymaga osobistego załatwienia inspektora szkolnego, lub gdy pismo przeznaczone jest wyłącznie dla jego wiadomości.

IV. Tablice urzędowe (oznaki), zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 marca 1930 r. w sprawie oznak władz,

urzędów, zakładów, instytucji i przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 245) są dwojakie: 1) tablice z herbem państwowym, 2) tablice z napisem, odpowiadającym nazwie władzy (urzędu, zakładu, instytucji, przedsiębiorstwa). Oba rodzaje muszą być sporządzone w/g wzorów, wskazanych w cytowanym rozporządzeniu, przyczem, jeśli chodzi o napis na tablicach pod 2), winien on brzmieć zasadniczo: „Inspektorat Szkolny”. Jeśli jednak urzędy szkolne I Instancji posiadają wymienione tablice z napisami inaczej brzmiącymi, a zmiana ich z przyczyn finansowych byłaby narazie trudna, Ministerstwo nie sprzeciwia się pozostawieniu nadal dotychczasowych tablic aż do dalszych zarządzeń.

V. Z powyższych wyjaśnień wynika także, że napisy na otoku pieczęci inspektoratów szkolnych winny brzmieć tak samo, jak napisy na tablicach urzędowych wzoru 2) vide p. IV), czyli tak, jak je ustaliło rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 2 listopada 1931 r. o pieczęciach i t. d. (Dz. U. Min. W. R. i O. P. Nr. 11, poz. 127). Dlatego w przypadkach wymiany dotychczasowych pieczęci na nowe należy przestrzegać wskazanej prawidłowości napisów; o ile jednak konieczność takiej wymiany nie zachodzi, można używać nadal aż do dalszych zarządzeń pieczęci dotychczasowych z napisem „Inspektor szkolny w”.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

117.

Nr. I. — 18627/34.

Kraków, dnia 30 sierpnia 1934 r.

Do

PP. Inspektorów Szkolnych w Okręgu w sprawie

wynagrodzenia kontraktowych nauczycieli religji.

Wobec podawania w wątpliwość przez władze kościelne legalności stosowania względem kontraktowych nauczycieli religji postanowień rozporządzenia Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 stycznia 1934 r. w sprawie wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych szkół państwowych i publicznych, opłacanych przez Państwo (Dz. U. Nr. 1, poz. 6), Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem Nr. 110 z dnia 13 lipca 1934 r. Nr. BP-13304/34 w sprawie wynagrodzenia kontraktowych nauczycieli religji wyjaśniło, co następuje:

Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 marca 1926 r. (Dz. U. R. P., Nr. 27/26, poz. 163) w sprawie wynagrodzenia duszpasterzy za udzielanie nauki religji w publicznych szkołach powszechnych, wydane w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu

na podstawie art. 7 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129/25, poz. 918), wygłosiło w związku z treścią ustępu 2 art. 27 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), w którym to ustępie wyraźnie stwierdzono, że z dniem 1 lutego 1934 r. traci moc obowiązującą ustawa z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116/23, poz. 924) wraz ze wszystkimi zmianami i wszystkie inne przepisy w sprawach, unormowanych rozporządzeniem z dnia 28 października 1933 r.

§ 17 rozporządzenia z dnia 24 stycznia 1934 r. o wynagrodzeniu nauczycieli kontraktowych nie wspomina nic o uchyleniu rozporządzenia z dnia 1 marca 1926 r., nie było bowiem żadnej podstawy prawnej do powtórnego uchylania przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego tego, co zostało uchylone odnośnym przepisem rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Rozporządzenie Ministra z dnia 24 stycznia 1934 r. nie wymagało bynajmniej wbrew odmiennemu twierdzeniu władz kościelnych, uprzedniego uzgodnienia co do swej treści z temi władzami.

Również i rozporządzenie z dnia 1 marca 1926 r. nie kwestjonowane przez władze kościelne, z władzami temi uzgadniane nie było.

Zawiadomienia, przesyłane księżom przez inspektorów szkolnych o powierzeniu nauki religji w szkole, w niczem nie są sprzeczne z wymaganiem, aby nauki religji katolickiej uczyli tylko nauczyciele posiadający misję kanoniczną. Inspektor bowiem nie ma prawa powierzyć nauczania religji osobie, która wspomnianej misji nie posiada. Jest to zupełna analogja z etatowymi nauczycielami religji, których władze szkolne mianują z pośród kandydatów, posiadających misję nauczania religji w danej szkole.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

118.

Nr. I. - 21309/34.

Kraków, dnia 13 września 1934 r.

Do

PP. Inspektorów Szkolnych i Prezesów Komisyj Egzaminacyjnych dla praktycznych egzaminów na nauczycieli publicznych szkół powszechnych w Okręgu w sprawie egzaminu praktycznego kontraktowych nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

W związku z zapytaniem jednego z Okręgów Szkolnych Ministerstwo rozporządzeniem z dnia 28 sierpnia 1934 r. (Nr. II. P. - 5431/34),

okólnik Nr. 129 wyjaśniło wślad za pismem z dnia 26 lutego 1931 r. Nr. II. - 25796/31 i 21 stycznia 1931 r. Nr. II. - 29878/30 oraz wślad za okólnikami Nr. 107 (z dnia 14 lipca 1933 r. Nr. II. - 9489/32) i Nr. 82 (z dnia 11 czerwca 1934 r. Nr. BP. - 5851/34), iż przy obliczaniu okresu czasu pracy kontraktowych nauczycieli publicznych szkół powszechnych w związku z dopuszczeniem ich do składania egzaminu praktycznego czas feryj letnich nie stanowi przerwy w wymaganej dwuletniej nieprzerwanej pracy nauczycielskiej, o której wspomina art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258).

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki w. r.*

119.

Nr. II. 23385/34.

Kraków, dnia 20 września 1934 r.

Do

**Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących państwowych i prywatnych,
oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie**

**prac Komisyj Porozumiewawczych
w roku szkolnym 1934/35.**

Realizacja nowego ustroju i nowych programów zatoczyła w bieżącym roku szkolnym szerszy krąg, obejmując prawie wszystkie klasy szkoły powszechnej i dwie pierwsze klasy nowego gimnazjum.

Doświadczenia zeszłoroczne w niektórych ośrodkach wykazały, że do jej usprawnienia przyczyniło się przede wszystkim współdziałanie nauczycieli wszystkich typów szkół, zorganizowane przez Komisje Porozumiewawcze Międzyszkolne.

I w bieżącym roku szkolnym Komisje Porozumiewawcze obok innych prac, wywołanych miejscowymi potrzebami, winny zorganizować lekcje pokazowe i konferencje polekcyjne z udziałem nauczycieli wszystkich typów szkół w I i II klasie gimnazjum i w wyższych klasach szkoły powszechnej.

Takie konferencje, wspólne z nauczycielami innych szkół, winny się odbywać możliwie co miesiąc, niezależnie od wewnętrznych lekcji pokazowych i konferencji, organizowanych przez Komisje przedmiotowe, istniejące w gimnazjach, które w zakres swojej pracy winny prócz I i II klasy objąć również klasy gimnazjum dawnego typu. Przebieg konfe-

rencyj w ogólnych zarysach i konkretne wyniki pracy należy protokołować w osobnej księdze dla zorientowania wizytatorów i jako materiał do sprawozdania, które Komisja Porozumiewawcza prześle do Kuratorjum z końcem roku szkolnego.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

120.

Nr. II. - 26369/34.

Kraków, dnia 20 października 1934 r.

Do

Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli w Okręgu w sprawie rejonów i planu pracy ognisk metodycznych.

W roku szkolnym 1934/35 działa na terenie Okręgu dziesięć ognisk metodycznych, wymienionych poniżej.

Z urzędzeń ognisk i poradni metodycznych mogą korzystać nauczyciele z całego Okręgu. Członkami poszczególnych ognisk są nauczyciele gimnazjów i seminarjów nauczycielskich tak państwowych, jak i prywatnych z miejscowości, należących do rejonu danego ogniska. Prócz tego kierownicy ognisk tworzą w obrębie rejonu, lub poza nim, grupy przedmiotowe.

Kierownicy ognisk mają prawo zwiedzać we wszystkich szkołach pracownie i oglądać zbiory i pomoce naukowe w zakresie danego przedmiotu. Pożądane jest, ażeby też hospitowali lekcje kolegów. Kuratorjum zachęca gorąco wszystkich pp. nauczycieli do korzystania z pomocy ognisk, a członków danego rejonu, lub grupy do współpracy i brania udziału w konferencjach rejonowych i grupowych. Obowiązkowy jest tylko udział nauczycieli z miejscowości, w której odbywa się konferencja rejonowa, gdyż Kuratorjum nie jest w możności zwrócić uczestnikom kosztów podróży i diet, związanych z przyjazdem, ale ogromnie pożądana jest obecność wszystkich członków danego ogniska.

Kuratorjum nie wątpi, że Dyrekcje szkół, odnosząc się z należytem zrozumieniem do działalności ognisk, ułatwią nauczycielom współpracę, i branie udziału w konferencjach rejonowych i grupowych, zwalniając w razie potrzeby od innych zajęć szkolnych.

O konferencjach rozsyła się oddzielne zawiadomienia.

Poniżej podane są plany zajęć w poszczególnych ogniskach na bieżący rok szkolny, oraz ich rejonu. Dane te powinny znaleźć się w pokojach nauczycielskich wszystkich gimnazjów i seminarjów nauczycielskich na widocznym miejscu.

K r a k ó w :

1. Do Ogniska języka polskiego w Państwowem Gimnazjum I. im. Bartłomieja Nowodworskiego należą z Krakowa: państwowe gimnazja: I. im. Bartłomieja Nowodworskiego, VII. im. Adama Mickiewicza, X. im. Królowej Wandy; gimnazja i seminarja prywatne: Instytut Marji, im. Kr. Jadwigi, pp. Kanoniczek św. Ducha, im. Sebaldy Münnichowej, SS. Prezentek, im. Preisendanza, im. Reja, św. Rodziny; z poza Krakowa: Nowy Sącz, Nowy Targ, Rabka, Sosnowiec, Staniątki, Zakopane.

Kierownik: Prof. Dr. Franciszek Bielak.

Lekcje w ognisku: wtorki lekcja pierwsza w klasie VII i trzecia w klasie IIa, środy lekcja druga w klasie IIa, czwarta i piąta w klasie VII, czwartki lekcja czwarta w klasie VII, piątki pierwsza w klasie IIa, soboty piąta w klasie IIa.

Czytelnia otwarta we środy w godz. 10—11, we wtorki i soboty w godz. 18—20.

2. Do Ogniska języka łacińskiego w Państw. Gimnazjum III. im. Sobieskiego należą: z Krakowa — Gimnazja Państwowe: I. im. Nowodworskiego, II. im. św. Jacka, III. im. Sobieskiego, IV. im. Sienkiewicza, V. im. Kochanowskiego, VI. im. Kościuszki; X. im. Kr. Wandy, gimnazja prywatne: im. Kaplińskiej, im. Kollątaja, Ks. Ks. Paulinów, poza Krakowem: Brzesko, Bochnia Chrzanów, Myślenice, Rakowice, Tarnów, Wieliczka.

Kierownik: Prof. Dr. Stanisław Skimina.

Lekcje w ognisku w środy i czwartki, lekcja czwarta w kl. IIa.

Poradnia: w środy godz. 10—11, w czwartki godz. 17—18.

3. Do Ogniska historji w Państw. Gimnazjum III. im. Sobieskiego należą wszystkie gimnazja i seminarja nauczycielskie w Krakowie.

Kierownik: Prof. Dr. Franciszek Fuchs.

Lekcje w ognisku: we środy lekcja trzecia w klasie Ia i w soboty lekcja druga w klasie IIa.

Poradnia we środy i piątki w godz. 12—13.

4. Do Ogniska geografji w Państwowem Gimnazjum X. im. Kr. Wandy — należą z Krakowa: Gimnazja państwowe II. im. św. Jacka, VII. im. A. Mickiewicza, VIII. im. Augusta Witkowskiego, X. im. Kr. Wandy, gimnazja i seminarja prywatne: im. Kr. Jadwigi, Koedukacyjne Żydowskie Towarzystwa Szkoły Ludowej, im. Preisendanza, SS. Urszulanek, poza Krakowem: Biała, Brzesko, Jordanów, Kęty, Nowy Sącz, Nowy Targ, Staniątki, Stary Sącz, Wadowice, Zakopane, Żywiec.

Kierowniczka: Prof. Dr. Stanisława Niemcówna.

Lekcja kierwoniczki we środę szóstą (godz. 12.50) w klasie Ib i w czwartek druga (godz. 9.05) w kl. Ib, w poniedziałek lekcja druga w kl. II c, w środę piątą (godz. 11.05) w kl. VIb. Poradnia z czytelnia: wtorek godz. 17—18.

We wtorki o godz. 18—20 odbywają się w Ognisku wieczory dyskusyjne, poświęcone zagadnieniom dydaktycznym w związku z realizacją nowych programów.

5. Do Ogniska matematyki w Państwowem Gimnazjum IV. im. Sienkiewicza należą: z Krakowa gimnazja państwowe: I. im. Bartłomieja Nowodworskiego, IV. im. Sienkiewicza, V. im. Kochanowskiego, prywatne: im. Jaworskiego, Koedukacyjne Żydowskie Towarzystwa Szkoły Ludowej, Ks. Ks. Misjonarzy, Tachkemoni, SS. Urszulanek, z poza Krakowa: Będzin, Biała, Bochnia, Brzesko, Chrzanów, Dąbrowa Górnicza, Kęty, Miechów, Olkusz, Sosnowiec.

Kierownik: prof. Jan Leśniak.

Lekcje w ognisku: w czwartki lekcja czwarta w klasie VIIIA, w piątki piątą w kl. IIA.

Poradnia w soboty (prócz świąt) godz. 17.15—19.

Czytelnia: wtorki i soboty (prócz świąt) godz. 17.15—19.

6. Do Ogniska fizyki w Państwowem Gimnazjum VIII. im. Augusta Witkowskiego należą z Krakowa: gimnazja państwowe: II. im. św. Jacka, III. im. Sobieskiego, IV. im. Sienkiewicza, V. im. Kochanowskiego, VIII. im. Witkowskiego, IX. im. Hoene-Wrońskiego. Gimnazja prywatne: Koedukacyjne Żydowskie Towarzystwa Szkoły Ludowej, im. Kr. Jadwigi, im. Emilji Plater, SS. Urszulanek, z poza Krakowa: Bochnia, Brzesko, Dąbrowa pod Tarnowem, Staniątka, Tarnów, Wadowice, Wieliczka, Zbylitowska Góra.

Kierownik: Prof. Wincenty Janik.

Lekcje w ognisku: w środy pierwsza i druga w kl. VIII.

Poradnia: wtorki godz. 9—12.

Czytelnia i pracownia: wtorki i czwartki godz. 16—19.

7. Do Ogniska przyrodoznawstwa w Państwowem Gimnazjum IV. im. Sienkiewicza należą z Krakowa gimnazja państwowe: I. im. Bartłomieja Nowodworskiego, III. im. Sobieskiego, IV. im. Sienkiewicza, VI. im. Kościuszki, VII. im. Mickiewicza, prywatne: Instytut Marji, im. Kaplińskiej, im. Kollataja, św. Rodziny, SS. Urszulanek, z poza Krakowa: Brze-

sko, Jordanów, Myślenice, Oświęcim, Tarnów, Wadowice, Zbylitowska Góra, Żywiec.

Lekcje w ognisku: w poniedziałki pierwsza i druga w kl. II b.

Kierownik: Prof. Adam Dziurzyński.

Dyżury w lokalu ogniska w środy godz. 9—10, czwartki godz. 17—18.

8. Do Ogniska zajęć praktycznych w Państwowym Gimnazjum VIII. im. Augusta Witkowskiego należą z Krakowa: wszystkie gimnazja i seminarja nauczycielskie, z poza Krakowa: Biała, Bochnia, Chrzanów, Myślenice, Nowy Targ, Oświęcim, Rakowice, Staniątki, Wadowice, Wieliczka, Żywiec.

Kierownik: Prof. Michał Sowiński.

Lekcje w ognisku: poniedziałki lekcja pierwsza, druga, trzecia i czwarta w kl. II, wtorki i czwartki lekcja piąta i szósta w kl. I.

Poradnia: wtorki i czwartki 11—12.

Biblioteka i pracownia: czwartki 17—19.

We czwartki po pierwszym odbywają się konferencje grupowe.

Sekcja robót kobiecych w Państwowym Seminarjum Nauczycielskiem w Krakowie. Kierowniczką: Prof. Marja Bothe.

Lekcje kierownicze: w gimnazjach Instytutu Marji (Pędzichów 16) w poniedziałki i środy: lekcja pierwsza i druga w kl. I., trzecia i czwarta w kl. II. Poradnia w seminarjum (Podwale 6) w czwartki i piątki godz. 10.30—11, soboty godz. 9.30—11. Pracownię można zwiedzać w godzinach popołudniowych po uprzednim porozumieniu się z kierowniczką sekcji.

Konferencje sekcyjne odbywają się w pierwszy piątek każdego miesiąca o godzinie 17 (Podwale 6).

9. Do ogniska rysunków w Państwowym Gimnazjum VIII. im. Augusta Witkowskiego należą te same szkoły, co do ogniska zajęć praktycznych.

Kierownik: Prof. Tadeusz Waśkowski.

Lekcje w ognisku: poniedziałki lekcja pierwsza i druga w kl. V a, szósta w kl. II a.

Poradnia oraz biblioteka i czytelnia: czwartki godz. 16—18.

C z ę s t o c h o w a :

10. Do ogniska geografji w Państwowym Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza należą: Będzin, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Jędrzejów, Kielce, Szczekociny, Zawiercie.

Kierowniczka: Prof. Jadwiga Jakubowska.

Lekcje w ognisku: wtorki, lekcja w kl. II. godz. 11.20, piątki lekcja w kl. I godz. 9.

Biblioteka, czytelnia i poradnia: wtorki godz. 17—18.30.

Zebrania grupowe odbywają się co miesiąc w pierwsze wtorki po pierwszym.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki w. r.*

121.

KONKURSY

z terminem czterotygodniowym od daty ukazania się niniejszego numeru Dziennika Urzędowego.

Inspektor Szkolny w Busku Kieleckim ogłasza konkurs na następujące posady kierowników publicznych szkół powszechnych:

1. VII-klasowej szkoły powszechnej męskiej w Działoszycach,
2. IV-klasowej szkoły powszechnej męskiej w Michałowie,
3. VII-klasowej szkoły powszechnej żeńskiej w Pińczowie,
4. VIII-klasowej szkoły powszechnej żeńskiej w Działoszycach.

Pierwszeństwo w uzyskaniu posady mają kandydaci z ukończonym Wyższym Kursem Nauczycielskim.

Należyte udokumentowane podania należy składać w drodze służbowej na ręce Inspektoratu Szkolnego w Busku Kieleckim.

Inspektor Szkolny w Gorlicach ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia kierownictw szkół w następujących publicznych szkołach powszechnych:

- 1) 7-kl. publicznej szkoły powszechnej w Brzostku, pow. jasielskim,
- 2) 7-kl. publicznej szkoły powszechnej im. St. Staszica w Jaśle,
- 3) 6-kl. publicznej szkoły powszechnej w Święcanach, pow. jasielskim,
- 4) 4-kl. publicznej szkoły powszechnej w Czeremnej, pow. jasielskim,
- 5) 3-kl. publicznej szkoły powszechnej we Wójtowej pow. gorlickim,
- 6) 3-kl. publicznej szkoły powszechnej w Grabiu, pow. jasielskim,
- 7) 3-kl. publicznej szkoły powszechnej w Lipinkach, pow. gorlickim,
- 8) 3-kl. publicznej szkoły powszechnej w Binarowej, pow. gorlickim,
- 9) 2-kl. publicznej szkoły powszechnej w Rozembarku, pow. gorlickim,
- 10) 2-kl. publicznej szkoły powszechnej w Pętnej, pow. gorlickim,
- 11) 2-kl. publ. szkoły powszechnej w Ropicy Ruskiej, pow. gorlickim,
- 12) 2-kl. publ. szkoły powszechnej w Rychwałdzie, pow. gorlickim,

- 13) 2-kl. publ. szkoły powszechnej w Gliniku Polskim, pow. jasielskim,
- 14) 2-kl. publ. szkoły powszechnej w Osobnicy Górnej, pow. jasielskim,
- 15) 2-kl. publ. szkoły powsz. w Kamienicy Górnej, pow. jasielskim.

Ad. 1 i 2 wymagane są Instytut Nauczycielski, Wyższy Kurs Nauczycielski, lub równorzędné kwalifikacje.

Podania, należycie udokumentowane, należy wnosić do Inspektoratu Szkolnego w Gorlicach.

Inspektor Szkolny w Kielcach ogłasza konkurs na stanowisko kierownika 6-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Dobromierzu, powiecie włoszczowskim.

Kandydaci z W. K. N. będą mieli pierwszeństwo.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić do Inspektoratu Szkolnego w Kielcach.

Inspektor Szkolny w Krakowie ogłasza konkurs na stanowisko:

- 1) Kierownika 6 kl. publ. szkoły powszechnej w Kwaczale, powiecie chrzanowskim, wymagany W. K. N.
- 2) Kierownika (czki) 7 kl. publ. szkoły powszechnej żeńskiej w Trzebini, powiecie chrzanowskim (mieszkanie służbowe 2 pokoje i kuchnia), wymagany W. K. N.
- 3) Kierownika 6-kl. publ. szkoły powszechnej w Zagórz, powiecie chrzanowskim (mieszkanie służbowe 2 pokoje i kuchnia), wymagany W. K. N.
- 4) Kierownika 2-kl. publ. szkoły powszechnej w Brzoskwini, powiecie krakowskim.
- 5) Kierownika 2-kl. publ. szkoły powszechnej w Giebułtow, powiecie krakowskim (mieszkanie służbowe 2 pokoje i kuchnia).
- 6) Kierownika 2-kl. publ. szkoły powszechnej w Grajowie, powiecie krakowskim (mieszkanie służbowe 2 pokoje i kuchnia).
- 7) Kierownika (czki) 7-kl. publ. szkoły powszechnej żeńskiej w Skawinie, powiecie krakowskim (mieszkanie służbowe 3 pokoje i kuchnia), wymagany W. K. N.
- 8) Kierownika (czki) 7-kl. publ. szkoły powszechnej żeńskiej N. III. w Wieliczce (mieszkanie służbowe 3 pokoje i kuchnia), wymagany W. K. N.
- 9) Kierownika 2-kl. publ. szkoły powszechnej w Zagórz, powiecie krakowskim (mieszkanie służbowe 2 pokoje i kuchnia).
- 10) Kierownika 2-kl. publ. szkoły powszechnej w Sídzinie, powiecie krakowskim.

Podania należy wnosić drogą służbową do Inspektoratu Szkolnego w Krakowie.

Inspektor Szkolny w Mielcu ogłasza konkurs na następujące posady kierownicze w obwodzie szkolnym mieleckim:

- 1) 2-klasowa szkoła powszechna w Ziempińowie — budynek szkolny murowany z mieszkaniem, ogród: 54 a, 38 m².
- 2) 3-klasowa szkoła powszechna w Zagorzycach Górnych — budynek szkolny z mieszkaniem (2 pokoje i kuchnia), ogrodem, gruntu 1 ha.
- 3) 6-klasowa szkoła powszechna w Wielopolu — budynek szkolny bez mieszkania, ogród, gruntu 30 a.
- 4) 3-klasowa szkoła powszechna w Książnicach — budynek szkolny z mieszkaniem (małym), ogrodem 1 ha, 55 a.
- 5) 2-klasowa szkoła powszechna w Nagoszynie — budynek szkolny z mieszkaniem, ogrodem, gruntu 9 morgów.

W konkursie pod punktem 3 pierwszeństwo będą mieli kandydaci z Wyższym Kursem Nauczycielskim.

Podania należy wnosić drogą służbową do Inspektoratu Szkolnego w Mielcu.

122.

KOMUNIKATY.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26. IX. 1934 r. Nr. I. R. 7623/34 podaje się do wiadomości poniżej umieszczone zawiadomienie Banku Polskiego o puszczaniu w obieg nowych biletów bankowych 100 złotych.

„Z A W I A D O M I E N I E.

Z dniem 15 września 1934 r. Bank Polski puścił w obieg 100-złotowe bilety bankowe II emisji.

Bilet bankowy 100-złotowy jest wykonany na papierze białym z wodnym znakiem na marginesie; znak ten przedstawia podobiznę Królowej Jadwigi i napis „100 zł“, wykonane w płaszczyznach ciemniejszych i jaśniejszych od przeźrocza papieru.

Wymiar biletu wraz z marginesem wynosi 175×98 mm, rysunek strony przedniej 119×85 mm, zaś strony odwrotnej 119×83 mm.

Przednia strona biletu ujęta jest w obramowanie giloszowe po bokach i u góry, dół zaś zamknięty jest motywem ornamentacyjnym, pośrodku którego znajduje się tabliczka z napisem „Bank Polski“ na ciemnym tle, powyżej ta-

bliczki na tle kompozycji giloszowej znajduje się liczba 100 ozdobiona liśćmi laurowymi. W górnych rogach obramowania umieszczone są małe tarcze z liczbami „100“.

Środkowa część biletu na tle godła Państwa zawiera napisy i podpisy: „Sto złotych. Warszawa, dnia 2 czerwca 1932 r. Prezes Banku. W. Wróblewski. Naczelny Dyrektor: Dr. Mieczkowski. Skarbnik: Orzykowski“. Nad tekstem unosi się skrzydlata postać Merkurego.

Po bokach tekstu znajdują się owale; w owalu z lewej strony na tle rozety giloszowej znajduje się wielka liczba „100“ nad i pod nią „zł“, w prawym zaś owalu otoczonym giloszowem obramowaniem znajduje się portret Księcia Józefa Poniatowskiego.

Oznaczenie serii i numeracji umieszczone jest poniżej medaljonów; z lewej strony seria, z prawej zaś numer siedmiocyfrowy, w kolorze czarnym.

Strona przednia biletu utrzymana jest w kolorze brązowym na szarozielonym tle ornamentacyjnym.

Na odwrotnej stronie biletu pośrodku znajduje się owal ujęty ornamentem stylizowanym, pośrodku którego znajduje się dąb na tle pejzażu morskiego.

W górnej części owalu umieszczona biała tarcza z napisem „sto złotych“, w dolnej zaś monogram „B. P.“, wkomponowany w rysunek pługa — okolony wieńcem z kłosów. Po bokach owalu umieszczone są dwie postacie alegoryczne wyobrażające: z lewej strony handel, z prawej zaś przemysł i rolnictwo.

Nad i pod postaciami znajdują się tarcze z liczbami „100“ i „Zł“.

Całość rysunku opiera się na wstędze z napisem: „Bilety Banku Polskiego są prawnym środkiem płatniczym w Polsce“.

Strona odwrotna biletu utrzymana jest w tonach różowo-oliwkowych“.

Zawiadamia się, że z końcem r. 1933/34 zlikwidowały się następujące szkoły średnie na terenie Okręgu Szkolnego Krakowskiego, a mianowicie:

- 1) Dębica — klasy gimnazjalne przy prywatnem seminarjum nauczycielskiem,
- 2) Kielce — prywatne gimnazjum żeńskie im. A. Mickiewicza,
- 3) Kraków — prywatne gimnazjum żeńskie PP. Norbertanek,
- 4) Kraków — prywatne seminarjum ochraniarskie PP. Prezentek,
- 5) Mielec — klasy gimnazjalne przy prywatnem seminarjum nauczycielskiem,
- 6) Ropczyce — prywatne seminarjum nauczycielskie miejskie.

Zawiadamia się, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 3 września 1934 r. Nr. I. Pol. 4049/34, ze-

zwoliło p. Franciszkowi Dąbrowskiemu, dyrektorowi Szkoły Spółdzielczej w Warszawie, na zbieranie materiałów, dotyczących spółdzielni uczniowskich w szkołach wszelkiego typu po uprzednim porozumieniu się p. Dąbrowskiego z Kuratorjum.

Urząd Wojewódzki Krakowski pismem z dnia 17 października br. Nr. K. B. D. V 16/34 zawiadomił Kuratorjum, że od września br. uruchomiła Dyrekcja Polskiego Radja S. A. Rozgłośnia w Krakowie, Poradnik turystyczny (we wtorki od godz. 18.00 do 18.10), w którym omawiane są sprawy bieżące, aktualności z życia turystycznego, nowe wydawnictwa, ponadto na zapytania będą udzielane odpowiedzi, porady itd.

Dyrekcja pragnie, aby Poradnik ten był zawsze aktualnym a zarazem wszechstronnym informatorem (dla rejonu krakowskiego), przeto zwraca się z prośbą o nadsyłanie zawiadomień, komunikatów, ogłoszeń, prospektów i wydawnictw, które zostaną odpowiednio zużytkowane w Poradniku.

Ponieważ w Poradniku objęta jest turystyka w obrębie granic Państwa, a szczególnie potraktowany jest rejon krakowski, informacje nadsyłane zostaną stale wykorzystane.

Ewentualne informacje należy przysyłać za pośrednictwem Dyrekcyj szkół względnie Inspektoratów Szkolnych bezpośrednio pod adresem: Polskie Radjo S. A., Rozgłośnia w Krakowie, ul. Basztowa Nr. 9, z dopiskiem „Poradnik turystyczny“.

Liczne wycieczki szkolne, udające się do Nowogródziny celem zwiedzenia zabytków historycznych tej ziemi, bardzo często zostają pozbawione opieki, dzięki własnej winie, nie zawiadamiając o swoim przybyciu władz i instytucyj opiekujących się na terenie Województwa Nowogrodzkiego ruchem wycieczkowym.

Dla uniknięcia na przyszłość niepotrzebnej straty czasu oraz niewygód i ewentualnie wyzysku ze strony elementów niesumiennej, należy powiadamiać na kilka dni naprzód Referat Turystyki Nowogrodzkiego Urzędu Wojewódzkiego o każdej wycieczce szkolnej, udającej się na teren Województwa Nowogrodzkiego.

Jednocześnie zawiadamia się, że oprócz Referatu Turystyki Urzędu Wojewódzkiego, opiekę nad wycieczkami roztaczają w Nowogrodzku i Słoniemiu jeszcze oddziały Polskiego T-wa Krajoznawczego, które ułatwiają wycieczkom, udającym się do zwiedzenia okolic historycznych drogą kołową, uzyskanie środków lokomocji, wyżywienia, noclegów, przewodników i t. p.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 czerwca 1934 r. Nr. I. Praw. 2540/82/34, zawadania się, że Polskie Linje Lotnicze „Lot” zgodziły się przyznać młodzieży szkolnej zniżki na przejazd samolotami, analogicznie do zniżek kolejowych i na tych samych warunkach.

Zniżki te będą wynosiły tyle, co dla urzędników państwowych, i będą udzielane na podstawie zaświadczeń szkolnych (T. O. B. E. § 31).

Zechcą Dyrekcje i Kierownictwa szkół, przy wystawianiu zaświadczeń na przejazd samolotami w zaświadczeniach, — w miejsce słów „ kl. I, II lub III na pociągi osobowe lub pośpieszne na przejazdy Polskimi Kolejami Państwowymi w dowolnych relacjach” wstawiać słowa „” biletów samolotowych P. L. L. „Lot”.

Na przelot należy uzyskać zgodę rodziców względnie opiekunów.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 10. X. 1934 r. Nr. I. WF. 3934/34 podaje się do wiadomości pouczenie w sprawie zwalczania czerwonki. Kierownictwa zechcą na powyższe zwrócić uwagę lekarzy szkolnych i pouczyć o tem młodzież szkolną.

„Pouczenie w związku z epidemją czerwonki.

Dla uniknięcia czerwonki należy:

- 1) Uporządkować studnie i ustępy.
- 2) Ustępy i zlewy do pomyj dezynfekować mlekiem wapiennem, sporządzonem z 1 części wapna niegaszonego i 4 części wody.
- 3) Nawóz wywieść w pole, względnie złożyć w kupy i nakryć grubą warstwą ziemi, ażeby uniemożliwić wylęganie się much.
- 4) Unikać chorych, ich rodzin i nie odwiedzać domów zakażonych.
- 5) Pić wodę i mleko tylko-przegotowane.
- 6) Nie jeść surowych owoców i jarzyn, względnie przed spożyciem dwukrotnie dokładnie je obmyć wrzącą wodą i obrać ze skórki.
- 7) Nie nabywać surowych środków żywności w domach, gdzie są chorzy na czerwonkę.
- 8) Przed każdym jedzeniem należy dokładnie myć ręce.
- 9) Artykuły spożywcze zabezpieczyć dokładnie przed muchami i kurzem.
- 10) Chleb, pieczywo, wędliny, kielbasy itp. zakupione w sklepach należy przed spożyciem włożyć na kilka minut do gorącego pieca, względnie splukać wrzącą wodą.
- 11) Przy pielęgnowaniu chorych należy uwzględnić wszelkie warunki czystości. Stolce chorych należy zalać mlekiem wapiennem i po 2 godzinach

wylać do szczelnego ustępu lub do płytkiego dołu, położonego zdala od studni i domu i zalać powtórnie mlekiem wapiennym. Dół ten ma być szczelnie przykryty. Naczynia, do których chory oddaje kał, należy każdorazowo po ich opróżnieniu zdezynfekować krezolem lub mlekiem wapiennym.

12) W izbie, gdzie przebywa i oddaje stołek chory, muszą być wytępione muchy. Wskazaniem jest urządzenie w tych izbach szczelnych siatek w oknach.

13) Bieliznę chorych należy przez 3 godziny trzymać w 3 proc. roztworze kresolowo-mydlanym, lysolu lub karbolu, a dopiero potem wyprać. Słomę z pod chorego należy palić, jako też zanieczyszczone kałem szmaty.

Każdy przypadek zachorowania na czerwonkę musi rodzina, lub inne osoby zobowiązane, niezwłocznie zgłosić do lekarza powiatowego lub okręgowego, względnie do wójta lub sołtyśa.

Dyżenfekcję studni przeprowadza się:

a) przez wlanie do studni roztworu podchlorynu wapna w ilości 60—120 gramów na 1 m³ wody w studni, dokładne wymieszanie i wyczerpanie po 24 godzinach,

b) przez wlanie mleka wapiennego, obliczając 1—2 kłgr. palonego wapna na 1 m³ wody, zawartej w studni, wymieszanie i następne wyczerpanie wody po 24 godzinach.

Cembrowinę studni należy wyszorować tym samym roztworem, który dodano do wody.

Wydział Turystyki Ministerstwa Komunikacji przystąpił do wydawania luksusowego kwartalnika p. t. „Turysta w Polsce”, w językach polskim, francuskim, angielskim i niemieckim.

Numer pierwszy kwartalnika wyszedł już z druku i zawiera następujące artykuły: Fr. Galiński: Warszawa; J. Ginsber: Nad Polskim Morzem; Walery Goetel: Zakopane, Tatry, Pieniny; Władysław Grzelak: Polska jako teren turystyki wodnej; prof. Wł. Szafer: Parki Narodowe w Polsce; St. Lenartowicz: Huculszczyzna; Józef Lason: Wilno i dr. M. Orłowicz: Kalendarz Turystyczny. — „Turysta w Polsce” wychodzi pod redakcją B. T. Lepeckiego. Wyjątkową, ozdobną stronę graficzną opracował T. Piotrowski.

Krakowska Izba Rolnicza Ochrony Roślin rozesłała do szkół za pośrednictwem Inspektoratów Szkolnych „Głos ochrony roślin”, oraz jesienny kwestionariusz.

W celu umożliwienia prowadzenia walki ze szkodnikami roślinnymi należy popierać akcję Stacji Ochrony Roślin i zwrócić jej wypełnione kwestionariusze.

Stowarzyszenie nauczycieli Szkół Wyższych Warszawa, Żórawia 9, m. 5, wydało drukiem broszurkę p. t.:

„Tymczasowa Instrukcja w sprawie organizacji szkolnej w Szkołach Technicznych i Rzemieślniczo-Przemysłowych”.

Ponieważ Kuratorjum mogło nadesłać szkołom tylko po jednym egzemplarzu tych instrukcyj, a tymczasem każdy nauczyciel powinien posiadać własny egzemplarz celem dokładnego zapoznania się z jej treścią, należy zawiadomić gro-
na nauczycielskie o wydaniu drukiem instrukcyj.

Cena broszurki wraz z przesyłką wynosi 40 zł.

W dwudziestolecie czynu zbrojnego Legionów wydał Komitet Graficzny Plastików Legionowych tekę autolitografij o tematach związanych ściśle z historją Legionów. Na całość teki składają się prace: Stanisława Dąbrowskiego, Kazimierza Dzielińskiego, Stanisława Janowskiego, Franciszka Jaźwieckiego, Stanisława Kamockiego, Tadeusza Korpala, Ignacego Pinkasa, Tadeusza Seweryna, Wincentego Wodzinowskiego i Leona Wyczółkowskiego w liczbie 15 rysunków.

Tek wydano 140 sztuk i Komitet zarządza, że każda odbitka posiada wartość oryginału, jako autolitografia.

Teki są do nabycia za zgłoszeniem w cenie 40 zł. (ratalnie) w Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych, Kraków, Plac Szczepański.

Po zamówieniu wysyłkę uskutecznia Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych.

Wspomniany Komitet wydał nadto pracę prof. Tadeusza Korpala „Portret Marszałka Józefa Piłsudskiego”. Cena 5 zł.

Z okazji obchodu 600-lecia wstąpienia na tron Króla Kazimierza Wielkiego, Tymczasowy Wydział Powiatowy w Bochni dla upamiętnienia też rocznicy wydał w roku 1933/34 dzieło Stanisława Fischera p. t.: „Kazimierz Wielki jego stosunek do Bochni i bocheńszczyzny”.

Cena jednego egzemplarza tej książki w lepszej oprawie wynosi 1.80 zł., w gorszej 1.50 zł. Do nabycia w Wydziale Powiatowym w Bochni. Należytość należy wpłacać czekiem P. K. O. na konto Nr. 59.943 Tymczasowego Wydziału Powiatowego w Bochni.

Książka ta jest dziełem historycznym, zawiera opisy miejsc pamiątkowych, przeto zapoznanie się z jej treścią może przynieść korzyść.

Zdarzają się często wypadki, że wycieczki szkolne przyjeżdżające do Gdańska, oprowadzają niepowołani do tego przewodnicy, a nawet przewodnicy niemieccy. W celu uniknięcia przykrości, jakie wyniknąć mogą z wyboru nieodpowiednich przewodników, zawiadamia się Dyrekcje i Kierownictwa szkół, że o przewodników po Gdańsku należy się zwracać wyłącznie do Towarzystwa Krajoznawczego przy Związku Polaków w Gdańsku. (Am. Olivaertor 214).

Legjony a Huculszczyzna. Pod tem hasłem organizuje Koło Legionowe Twa Przyjaciół Huculszczyzny we Lwowie wspólnie z Lwowskim Twem Fotograficznym Wystawę Fotograficzną, połączoną z konkursem o nagrody za najlepsze zdjęcia. Celem wystawy jest zebranie materiału dotyczącego chlubnej tradycji bojowej, Żelaznej Karpackiej Brygady Legionów, by utrwalić na zawsze przejaw i ślad każdy, kędy kroczył czyn Legionów.

Otwarcie wystawy nastąpi 11 listopada 1934 we Lwowie. Obejmuje ona 3 kategorie zdjęć a to:

- 1) zdjęcia pamiątkowe z pobytu II Brygady Legj. w Karpatach,
- 2) zdjęcia pamiątkowe zabytków Huculszczyzny,
- 3) zdjęcia artystyczne krajobrazu, typów dzisiejszej Huculszczyzny i t. p.

Piękna idea, wzniosły cel kulturalny i artystyczny, powaga Komitetu Honorowego Wystawy z JWP. Inspektorem Armji Gen. Dyw. Rommlem Juljuszem, Wojewodą Beliną-Prażmowskim, Dowódcą O. K. VI Gen. Bryg. Popowiczem Bolesławem i Prezydentem Miasta Drojanowskim Wacławem, sprężysty Komitet Organizacyjny z przewodniczącym Gen. Dyw. Czumą Walerjanem na czele, oraz bardzo piękne i cenne nagrody zachęcą jaknajliczniejsze rzesze zwolenników fotografii do udziału w tym konkursie.

Po szczegółowe prospekty i warunki konkursu, należy się zgłaszać w: „Foto-Radjo-Palace“, Lwów, Redakcja Ilustrowanego Kurjera Krakowskiego oraz w biurze Polskiej Agencji Telegraficznej we Lwowie.

Administracja „Płomyka“ i „Płomyczka“ w Warszawie, ul. Dobra Nr. 6, zaświadomiła Kuratorjum, że Wydawnictwa Związku Nauczycielstwa Polskiego: Płomyk, Płomyczek, Szkolna Gazetka Ścienna i Ilustracja Szkolna, zostały zreorganizowane w ten sposób, by mogły być uprzyjętnione każdej szkole.

Od roku szkolnego 1934/35 dziatwa szkolna będzie mogła prenumerować Płomyk i Płomyczek, indywidualnie lub składkowo. Przy systemie składkowym troje dzieci składać się będzie tygodniowo po 5 groszy na prenumeratę Płomyczka i po 7 groszy na prenumeratę Płomyka. Wzajemian każde dziecko z trójki otrzyma w ciągu roku po 13 numerów pisemka, (stanowiących oddzielny tom) wraz z dodatkami książkowemi. Nauczyciel, który zorganizuje w klasie — szkole zbiorową prenumeratę przynajmniej 10 egzemplarzy Płomyczka lub 5 egzemplarzy Płomyka, otrzyma po 1 egzemplarzu tych pisemek bezpłatnie, co niewątpliwie ułatwi mu prowadzenie czytelnictwa zbiorowego. Każda szkoła, która zaprenumeruje przynajmniej 5 egzemplarzy tych pisemek, np. 3 egz. Płomyczka i 2 egz. Płomyka, otrzymywać będzie bezpłatnie Szkolną Gazetkę Ścienną, a szkoła, która zaprenumeruje przynajmniej 15 egzemplarzy — ponadto otrzyma bezpłatnie 1 serję Ilustracji Szkolnej, co miesiąc.

Ponieważ Płomyk i Płomyczek będą redagowane w ten sposób, iż służyć mają realizacji programu szkolnego, a Ilustracja Szkolna będzie dostarczała pomocy naukowych, przeto niewątpliwie powyższa organizacja wydawnictw, przyczynić się może w dużym stopniu do realizacji zadań szkoły.

Nakładem Wydawnictwa Dziennika Urzędowego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego wyszedł z druku zbiór przepisów p. t. „Szkolnictwo Prywatne“, zawierający tekst ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych i wydane dotychczas w związku z tą ustawą rozporządzenia, okólniki i normatywne wyjaśnienia.

Cena zbioru 1.50 zł. (wraz z przesyłką).

Przy zamówieniu należy jednocześnie przekazać należność czekiem P. K. O. na konto Nr. 208.850.

Prof. Dr. Leon Władysław Biegeleisen: „Szkoła a gospodarstwo narodowe“. Analiza rynku pracy ze stanowiska szkolnictwa zawodowego. Wydane z zasiłku Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Biblioteka Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego we Lwowie. Warszawa 1935, tom I., str. XXIII — 254.

W świeżo wydanej pracy Prof. Dr. Leon Władysław Biegeleisen omawia ze stanowiska ekonomicznego i statystycznego zagadnienie dostosowania szkolnictwa i przysposobienia zawodowego do potrzeb gospodarstwa narodowego.

W tej dziedzinie brakło dotąd, nietylko zresztą u nas, badań monograficznych, ustalających istotny związek między szkolnictwem zawodowym, a poszczególnymi gałęziami produkcji, między podażą a zapotrzebowaniem, na rynku pracy sił roboczych, z uwzględnieniem stanu faktycznego i tendencji oraz możliwości rozwoju.

Praca Prof. Biegeleisena ujmuje poraz pierwszy w literaturze polskiej zagadnienie ilościowego zapotrzebowania dla celów szkolnictwa i przysposobienia zawodowego sił robotniczych i pracowniczych, ustalając w ten sposób niezwykle doniosły dla struktury naszego przemysłu i szkolnictwa zawodowego, oraz rynku pracy i gospodarki materiałem ludzkim, stosunek sił o kwalifikacjach wyższych, średnich i niższych do elementu nawpół i niewykwalifikowanego. Materiał statystyczny uzupełniany jest analizą gospodarczą poszczególnych gałęzi produkcji górniczej i przemysłowej.

Kwestja robotnicza i dynamika rynku pracy jest więc naświetlona w pracy przez Prof. Biegeleisena z dwójakiego stanowiska: 1) ilościowego, które stara się cyfrowo ująć kontyngent zapotrzebowania w poszczególnych gałęziach produkcji, oraz 2) przypuszczalnych zmian, jakie zajdą w najbliższej i dalszej przyszłości pod wpływem racjonalizacji naszej wytwórczości i konjunktur ekonomicznych.

Gospodarka, głównym czynnikiem produkcji, jakim jest obok kapitału praca, wymaga w obecnym zakresie istotnych przemian wytwórczo-technicznych i ekonomiczno-konjunkturalnych w coraz wyższym stopniu planowości. Nie jest obojętne z punktu widzenia okólno-ekonomicznego czy w danej gałęzi produkcji jest nadmiar czy niedobór tych lub innych kategorii lub funkcji-pracy umysłowej i fizycznej, kierowniczej i wykonawczej, a bardzo poważne koszty włożone na wyszkolenie zawodowe, oraz na rzecz pomocy dla bezrobotnych, obciążające w wysokim stopniu budżet nie tylko państwa, lecz samorządu i sfer zainteresowanych nie mogą być ani w części zmarnowane. Celem planowości w gospodarce czynnikiem ludzkim jest zrealizowanie zasady „właściwy człowiek na właściwym miejscu“. Racjonalne rozwiązanie tego zagadnienia wymaga umiejętnego i uwzględniającego, każdorazowy stan gospodarczy kierowania kandydatów, pracowników i robotników w myśl programu gospodarczego Polski z jednej dziedziny do drugiej, co jednak pozostaje w związku z elastycznością nauczania i przysposobienia zawodowego.

Praca Prof. Dr. Leona Władysława Biegeleisena omawia więc kwestję zasadniczego znaczenia dla polityki ekonomicznej i szkolnej ze szczególnem uwzględnieniem poradnictwa zawodowego.

Poza jej naukową wartością i bogatym materiałem ekonomiczno-statystycznym posiada książka znanego ekonomisty również wysoce praktyczne znaczenie w chwili, gdy dotkliwy kryzys i bezrobocie zmusza do planowej gospo-

darki materiałem ludzkim i gdy szkolnictwo weszło w nową fazę realizacji reformy ustrojowej.

Czesław Znamierowski: „Wiadomości elementarne o państwie”. Biblioteka Wiedzy i Życia — tom II. Cena w oprawie 3 zł. 50 gr. Skład główny w Towarzystwie Kultury i Oświaty, Warszawa, Al. Róż 2, telefon 991-08.

O państwie każdy człowiek wie dziś tak wiele z lektury, jakiej mu dostarcza prasa codzienna, że w krótkim zarysie niezmiernie trudno jest podać czytelnikowi nowe wiadomości. Trzeba się raczej ograniczyć do uporządkowania rzeczy, powszechnie znanych w jedną możliwie najbardziej jasną i jak najbardziej przejrzystą całość. Tak określa prof. Czesław Znamierowski cel swej doskonałej książki „Wiadomości elementarne o państwie”.

Czy jednak jest to tylko uporządkowanie wiadomości dobrze znanych czytelnikowi? Śmiało można odpowiedzieć, że autor dał tu coś bezporównania więcej niż zapowiedział. Albowiem na treść jego pracy składa się niezwykle wnikliwa analiza podstawowych pojęć wchodzących w zakres nauki o państwie. Zapewne, że większość wprowadzonych tu pojęć jest czytelnikowi znana, ale śmiemy twierdzić, że wniknięcie w treść pojęciową im odpowiadającą, będzie on mógł osiągnąć dopiero dzięki książce Znamierowskiego.

Książka skonstruowana jest znakomicie, zagadnienia są uporządkowane, zaczynając od najbardziej ogólnych zbiorowość, grupa), a kończąc na konkretnych zagadnieniach ustroju państwowego. Konsekwencja, z jaką przeprowadzone jest to uporządkowanie, to jedna z najprzedszych zasług autora.

Ścisłość idzie w parze z jasnością i przystępnością. Mamy tu do czynienia z najszlachetniejszym rodzajem popularyzacji, nie mającym nic wspólnego z wulgaryzacją. Czytelnik uczy się tu myśleć, uczy się rozumieć zjawiska społeczne i tą drogą zdobywa możność wypracowania sobie własnego stosunku do zagadnień życia.

Książki tej miary nie mieliśmy w naszej literaturze popularno-naukowej, a niewątpliwie w tym rodzaju niema ich wiele i w literaturze światowej.

Przyjemną stroną książki Znamierowskiego jest wytworność szaty zewnętrznej. Niska cena egzemplarza oprawnego, drukowanego na pięknym papierze, świadczy, że książkę naukową można jednak uczynić dostępną dla ogółu. Jest to zasługa Biblioteki mies. „Wiedza i Życie”, której II-gim tomem jest książka Znamierowskiego.

123.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Radjo a praca szkolna i społeczno-oświatowa.

Jednym z mało wykorzystanych jeszcze w szkole i pracy społecznej wynalazków technicznych jest radjo. Przyczyny niewyzyskania radja są dwojakiej natury: materialnej i programowej. Warto jednak na podstawie obserwacji z ostatnich miesięcy rozważyć wartości, jakie wniesić może radjo do pracy szkolnej wogóle, do pracy zawodowej nauczyciela, oraz do pracy społeczno-oświatowej. Wartości te są bezsprzecznie duże, jeśli zwa-

zymy, że sprawa kontaktu ze światem, orientacji w ważniejszych wydarzeniach politycznych, społecznych i gospodarczych, jest niezmiernie ważną dla każdego człowieka. Może zatem i powinna być wyzyskaną nie tylko prywatnie przez nauczycielstwo, ale także w świetlicy szkolnej, czy pozaszkolnej. — Wartość ta jest tem większa, im bardziej ze względu na odległość i trudności komunikacyjne dana miejscowość jest odcięta od większych ośrodków. Jeśli chodzi o dział informacyjno-sprawozdawczy, aktualne wiadomości ze świata, to „Polskie Radio“ daje wiadomości wcześniejsze, a niejednokrotnie pewniejsze od prasy. Dużą wartość stanowi dział odczytowy, coraz bardziej dostosowywany do potrzeb radiosłuchaczy, uwzględniający uzasadnione życzenia, nadsyłane z terenu. I zarówno, jeśli chodzi o odczyty gospodarcze, jak i informacyjne w związku z ważniejszymi wypadkami dziejowymi, czy wynalazkami technicznymi, jak pogadanki popularne, ujęte nierzadko w formę dialogu, mogą i powinny być zastosowane w świetlicach szkolnych i pozaszkolnych, przy odpowiednim wyjaśnieniu, czy dyskusyjnym uzupełnieniu tematu omówionego przez radio. Jeśli chodzi o podnoszenie poziomu kulturalno-artystycznego uczestników świetlic szkolnych czy pozaszkolnych, to i tutaj radio oddać nam może nieocenione usługi. Reportaże i słuchowiska teatralne, wykonywane przez najwybitniejsze siły scen wielkomiejskich, mogą dla niejednego stać się jedyną okazją zetknięcia się z wielką sztuką, obcowania słuchowego z genjuszami artystycznymi.

Specjalne poranki muzyczne dla młodzieży szkolnej, dostosowane do jej poziomu kulturalnego, mogą być wyzyskane do podkreślanego w nowych programach nauczania umuzykalnienia dzieci. Koncerty radiowe, transmisje operowe, oraz koncerty muzyki lekkiej, dają możliwość wyboru odpowiednich audycji, nadających się dla każdego środowiska, oraz każdego poziomu kulturalnego. Ważną i na czasie będzie uwaga, że radio, jako pomoc oświatowa w świetlicy, musi być odpowiednio przez kierownika świetlicy wyzyskane, by nie było tylko przeszkadzającą w innych zajęciach maszyną grającą, ale, aby stało się żywym środkiem dydaktycznym i wychowawczym. W związku z tem pojawia się konieczność celowego i planowanego wyboru audycji radiowych dla świetlicy, oraz należytego wyzyskania tych audycji w pracy świetlicy, czy to jako tło, czy jako punkt zaczepny do pogadanek, referatów, prac koła samokształceniowego itp. — Programy radiowe, które swemi niedociągnięciami zrażały radiosłuchaczy, są obecnie coraz racjonalniej zestawiane, przyczem potrzeby wysuwane przez teren radiostacje chętnie uwzględniają.

Znaczenie radja w pracy szkolnej i społeczno-oświatowej jest zagadnieniem otwartem i wymaga stałego uzupełniania i omawiania, zwłaszcza jeśli chodzi o momenty wychowawcze. W krótkich, podanych wyżej

uwagach, chodziło mi o stwierdzenie oczywistego zresztą faktu, że radio jest jedną z najniezbędniejszych pomocy oświatowych w szkole i w świetlicach pozaszkolnych.

Druga, wysunięta przezemnie na wstępie poważna przyczyna niewyzyskania radja w pracy oświatowej, to trudność natury materialnej. — Wysoki koszt radjoodbiornika, często niezbyt solidna obsługa prywatnych przedsiębiorstw radjowych, stosunkowo wysoki abonament miesięczny, to powód, dla którego nieliczne tylko szkoły i świetlice mogły sobie pozwolić na zainstalowanie radjoodbiornika.

Dzisiaj i w tym kierunku poszły sprawy na lepsze. Poważną ulgą jest obniżenie abonamentu radjowego dla rolników z 3 zł. na 1 zł. miesięcznie. Drugą, poważną ulgą jest uruchomienie składów aparatów radjowych, wyprodukowanych przez Państwowe Zakłady Tele- i Radjotechniczne w Warszawie. W Krakowie skład taki w firmie „Undophon“, otwarty został przy ul. Karmelickiej l. 13. — Poza „detefonami“ kompletami (odbiornik kryształowy, para słuchawek, materiał na antenę i uziemienie, całoroczna opłata radjowa), które można nabywać w cenie 57 zł. za komplet płatny w 12 ratach miesięcznych, firma ta dostarcza dwulampowych odbiorników sieciowych z wbudowanych głośnikiem, odbierających wszystkie ważniejsze stacje radjofoniczne. Aparat taki do sieci prądu zmiennego „Binofol Z.“ kosztuje gotówką 165 zł., na raty dla nauczycielstwa i urzędników państwowych 174 zł. w 12 ratach miesięcznych po 14.50 zł. Aparat do sieci prądu stałego „Binofon S.“, gotówką 185 zł., na raty 195 zł. dla nauczycielstwa w 12 ratach miesięcznych po 16.25 zł.

Odbiornik bateryjny (bez baterji i akumulatora), „Binofon B.“ za gotówkę 130 zł., na raty 138 zł., dla nauczycielstwa w 12 ratach miesięcznych po 11.50 zł. Nadto oprócz odbiorników, nabyć można we wspomnianej firmie na równie przystępnych warunkach wzmacniacze lampowe, wyprodukowane przez Państwowe Zakłady Tele- i Radjotechniczne.

Spodziewać się należy, że ułatwienia w nabywaniu radjoodbiorników Państwowych Zakładów Tele- i Radjotechnicznych, oraz zniżka opłaty miesięcznej dla wsi przyczyni się do upowszechnienia tej tak niezmiernie ważnej pomocy, jaką jest radio.

M.

Prenumerata roczna zł 6, półroczna zł 3. — Numer pojedynczy 50 groszy.
Ceny ogłoszeń: Cała strona 120 zł, pół strony 60 zł, ćwierć strony 30 zł.
Konto w P. K. O. Nr. 402.001.

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, Kuratorjum Okręgu Szkolnego.
